

Vejledning:

OPFØLGNING PÅ VIRKSOMHEDERS KLIMAHANDLINGSPLANER

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Introduktion
2. Formål med opfølgning på virksomhedernes klimahandlingsplaner
3. Centrale problemstillinger i opfølgningen på virksomheds klimahandlingsplan
4. Kommunale medarbejderes rolle i samarbejdet med Carbon 20-virksomhederne

1. udgave: November 2012

1. INTRODUKTION

Denne vejledning skal støtte Carbon 20-kommunerne i opfølgningen på Carbon 20-virksomhedernes klimahandlingsplaner. Vejledningen er tænkt som støtte dels i en kommunes overvejelser om organiseringen af dette opfølgingsarbejde, dels i opfølgningen med den enkelte virksomhed om dens klimahandlingsplan., jf. trin 6 i et Carbon 20-partnerskab med en virksomhed i figuren nedenfor.

Sådan forløber et Carbon 20-partnerskab

Virksomhedernes og kommunernes forpligtelser i arbejdet med klimahandlingsplanerne er illustreret i det efterfølgende uddrag fra den generelle Carbon 20-partnerskabsaftale, som er indgået med virksomhederne:

Hvad virksomhederne tilbydes og forpligter sig til ifm. deres klimahandlingsplan og opfølgning herpå:

Tilbud til virksomheden:

Sparring og hjælp fra kommunale Carbon 20-medarbejdere om:

- Mulige klimatiltag i virksomheden.
- Udarbejdelse af et klimaregnskab ved brug af klimakompasset
- Arbejdet med at lave en klimahandlingsplan for virksomheden
- Opfølgning på virksomhedens klimahandlingsplan

Virksomhedens forpligtelser:

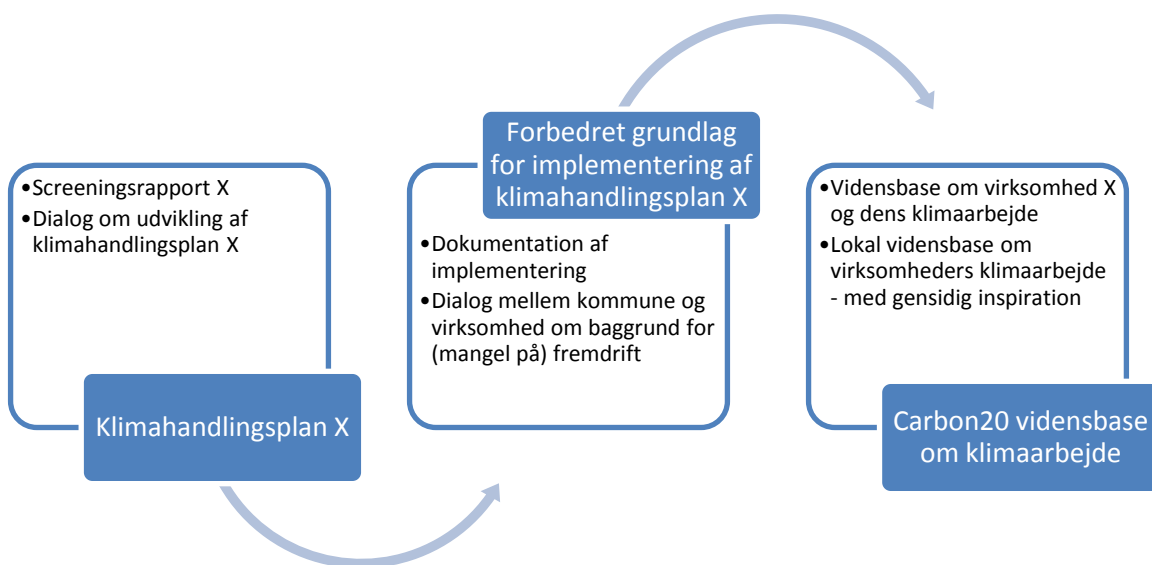
- Virksomheden forpligter sig til at lave tre klimaregnskaber så vidt muligt på basis af data fra 2010, 2011 og 2012
- Give kommunens Carbon20-medarbejder adgang til virksomhedens klimaregnskab og data bl.a. på hjemmesiden www.klimakompasset.dk med henblik på monitorering og mulig offentliggørelse.
- Udarbejde en klimahandlingsplan, med det mål at spare 20% af virksomhedens drivhusgasser i projekts løbetid.
- Iværksætte tiltag med henblik på at gennemføre de energibesparelser/aktiviteter, der er aftalt i klimahandlingsplanen.

2. FORMÅL MED OPFØLGNING PÅ VIRKSOMHEDERNES KLIMAHANDLINGSPLANER

Der er flere formål med kommunernes opfølgning på Carbon 20-virksomhedernes klimahandlingsplaner:

- A. Dokumentere udviklingen i virksomhedernes klimabelastning (i Carbon 20 kaldet "CO₂-udledninger")
- B. Støtte virksomhederne i deres arbejde med at implementere deres klimahandlingsplaner og videreudvikle klimaarbejdet
- C. Opbygge viden i kommunen om forhold der har indflydelse på de lokale virksomheders klimaarbejde
- D. Bidrage til løbende vidensopbygning og erfaringsudveksling på tværs af kommuner og virksomheder i Carbon20-projektet om forhold, der har indflydelse på virksomheders klimaarbejde

Disse formål er illustreret i figuren nedenfor, der samtidig illustrerer den gradvise vidensopbygning i kommuner og virksomheder i arbejdet med klimahandlingsplanerne.

3. CENTRALE PROBLEMSTILLINGER I OPFØLGNINGEN PÅ VIRKSOMHEDS KLIMAHANDLINGSPLAN

Nedenfor er givet forslag til spørgsmål til de kommunale medarbejders dialog med den enkelte virksomhed om implementeringen af klimahandlingsplanen. Spørgsmålene i boksen er tænkt som en systematik i dialogen med en virksomhed på møder, hvor der diskuteres opfølgning på dens klimahandlingsplan.

Spørgsmål til opfølgingsmøde med virksomhed om dens klimahandlingsplan:

- 1) Hvordan er status for de forskellige aktiviteter i klimahandlingsplanen?
- 2) Går det fremad som forventet?
 - Hvordan har forløbet af de enkelte aktiviteter været? (Gerne i form af en kort beskrivelse af forløbet, som kan bidrage til Carbon20-projektets vidensopbygning om klimaarbejde)
- 3) Hvilke resultater er opnået, f.eks.:
 - Reduktion af CO₂-udledninger?
 - Bedre beslutningsgrundlag for senere at reducere CO₂-udledninger?
 - Øget kompetence hos ledere og medarbejdere?
- 4) Er der dukket problemer op i forbindelse med implementeringen af klimahandlingsplanen?
- 5) Hvad skyldes problemerne, f.eks.?
 - Er der sket ændringer i forudsætninger for klimahandlingsplanen?
 - Er der sket ændringer i virksomhedens interne forhold?
 - Er der sket ændringer i eksterne forhold, f.eks. relationer til kunder, leverandører m.m.
- 6) Skal der afsættes flere ressourcer i virksomheden eller etableres samarbejdet med eksterne samarbejdspartnere om
 - Udvikling af forslagene i klimahandlingsplanen?
 - Implementering af klimahandlingsplanen?
 - Opfølgning på klimahandlingsplanen?
- 7) Hvordan er planerne for opfølgning på klimahandlingsplanen frem til næste opfølgingsmøde?
 - Er der målsætninger eller tidsfrister i klimahandlingsplanen, der skal justeres?
 - Er der nye initiativer som skal tilføjes klimahandlingsplanen?

Udarbejdelse af notat e.l. fra opfølgingsmøder

Efter opfølgingsmødet udarbejder de(n) kommunale medarbejder(e) et kort referat fra mødet for hvert spørgsmål samt andre indtryk fra mødet. Det kan være i form af et kort internt notat eller tilføjelser til den kommunale log, der føres over samarbejdet med den enkelte virksomhed. Til virksomheden sendes eventuelt en oversigt over konklusioner eller aftaler om den videre udvikling og implementering af klimahandlingsplanen.

Det interne notat, den opdaterede log e.l. skal fastholde erfaringerne fra opfølgingsmødet til brug for:

- Næste opfølgingsmøde om klimahandlingsplanen på virksomheden
- Opdatering af Carbon 20-projektets interne virksomhedsoversigt med status for de enkelte virksomheder (det fælles excel-ark)
- Vidensopbygningen i kommunen og i Carbon 20-projektet om dynamikken i klimaarbejde
- Carbon 20-monitoreringen i kommunen

Grundlaget for opfølgingsmøder

Som udgangspunkt for det første opfølgingsmøde om en virksomheds klimahandlingsplan har man klimahandlingsplanens oversigt over planlagte aktiviteter samt planens redegørelse for hvordan virksomheden vil opgøre ændringerne i sine CO₂-udledninger (absolut/relativt). På de efterfølgende opfølgingsmøder bruges endvidere notat, opdateret log e.l. fra det foregående opfølgingsmøde.

Nedenfor ses uddrag fra Carbon 20's skabelon for klimahandlingsplan og opgørelse af udvikling i virksomhedens CO₂-udledninger:

Område	Indsats (hvad vil I gøre?)	Besparelsesmål opgjort i CO ₂	Tidspunkt (hvornår vil I være færdige)	Ansvarlig	Forventet timeforbrug og investering	Opfølgning	kommentar
Eks Belysning	Eks: Skifte til ledpærer i udstillingsvinduer						
	Eks: Sætte bevægesensor på lys ved toiletter						
Eks Ventilation							
Eks. Kunder	Eks: Påvirke kunder til at reducere vasketemperatur gennem plancher og personlig rådgivning						

Årstal	CO ₂ - udledning	Antal ansatte / omsætning i 1000 kr. / m ² / stk.	Relative CO ₂ - udledning ift. foregående kolonne	CO ₂ -reduktion (%) absolut	CO ₂ -reduktion (%) relativt
2010					
2011					
2012					
2013					

4. KOMMUNALE MEDARBEJDERES ROLLE I SAMARBEJDET MED CARBON20-VIRKSOMHEDERNE

Samarbejdet mellem de kommunale medarbejdere og den enkelte virksomhed har stor betydning for hvilken støtte virksomheden får og hvilke vidensopbygning om klimaarbejdet, der sker i kommunen. To "klassiske" roller i forholdet mellem en virksomhed og en ekstern rådgiver er rollen som henholdsvis "ekspert" og "proceskonsulent". I Carbon 20-projektet er der udviklet en tredje rolle, "refleksiv dialogpartner", som bedre kan bidrage til både virksomhedens klimaarbejde og kommunens vidensopbygning om klimaarbejdet .

De tre roller er kort skitseret i det følgende:

- Ekspert ("doktor-patient"-relation): fortæller virksomheden hvad problem og løsning er
- Proceskonsulent: hjælper virksomheden til selv at finde ud af hvad problem og løsning er
- Refleksiv dialogpartner: etablerer dialog med og eventuelt mellem aktører i virksomheden og de kommunale medarbejdere for at kortlægge, forstå og reflektere over (mangel på) fremdrift i arbejdet med et problem og dets løsning

Ekspertrollen vil man kun kunne anvende på områder, hvor en kommunal medarbejder selv har "dyb" faglig viden. Denne rolle vil imidlertid betyde, at dialogen får et lidt begrænset fokus – afhængig af den kommunale medarbejders tekniske viden.

Proceskonsulenten søger at hjælpe en virksomhed med at forstå, hvordan den konkrete virksomhed arbejder med forandringsprocesser, men proceskonsulenten har ikke – som i Carbon 20-projektet - viden om det område, der diskuteres.

Den refleksive dialogpartner er en bedre rolle for samarbejdet mellem kommunen og en Carbon 20-virksomhed, fordi den kombinerer proceskonsulentens kompetencer med generel viden om klimaarbejde og om andre lokale virksomheders erfaringer.

Den refleksive dialogpartners kompetencer

At fungere som refleksiv dialogpartner for en virksomhed i forhold til dens klimaarbejde kræver, at de kommunale medarbejdere, der deltager i opfølgingsarbejdet, til sammen har og gradvis videreudvikler følgende kompetencer:

- I. Forstå klimaarbejdet i en virksomhed som samspil mellem en virksomheds historie, ydre vilkår, strategier og ressourcer m.m. OG klimaarbejdets udformning og fremdrift
- II. Foretage aktøranalyser: hvem er væsentlige interne og eksterne aktører i forhold til virksomheden og hvordan påvirker de virksomhedens klimaarbejde
- III. Navigere i forhold til virksomheder: hvem kan man foreslå at involvere i klimaarbejdet, som har interesse for klimaarbejdet og muligheder for indflydelse på klimaarbejdets betingelser
- IV. Vurdere samspillet mellem klimatiltag og andre målsætninger i virksomheden, f.eks. økonomi, kvalitet, miljø, arbejdsmiljø m.m. Dette kræver evne til at "oversætte" og formidle mellem forskellige professionelle områders begreber og værdier

Det kan være en god idé, hvis forberedelsen til et opfølgingsmøde på en virksomhed kan involvere flere Carbon 20-involverede i kommunen for at sikre løbende opsamling og udveksling af erfaringer. Måske kan to kommunale medarbejdere deltage i mødet med virksomheden, så medarbejderne til sammen har kendskab til andre lokale eller beslægtede Carbon 20-virksomheders erfaringer og føler sig i stand til:

- At stille spørgsmål om klimaarbejdet og de organisatoriske processer i virksomheden
- At få virksomheden til at reflektere over dens egne erfaringer som led i at planlægge det videre opfølgingsarbejde med klimahandlingsplanen
- Tage noter fra mødet til brug for notat, log e.l.